

VI SKA PÅVERKA POLITIKEN OCH BYGGA STRUKTURER FÖR HÅLLBARA BYGDER

Verksamhetsplan 2014

*Hela Sverige
ska leva!*

www.helasverige.se

*”Det är en glob, jag trampar med min fot.
Vad är centralt, på ytan av ett klot?
Jag väljer Pjätteryd till världens mitt.
Det står mig fritt.”*

Alf Henriksson

Förord

Den starka urbaniseringen måste hejdas. Valåret 2014 sätter vi politiken för landsbygden och lokal utveckling i fokus. Vi vässar vår opinionsbildning och gör avtryck under året fram över landsbygdsriksdagen och valen.

Vi fortsätter att serva de lokala utvecklingsgrupperna i deras verksamhet. Vi stärker deras position som en viktig del av civilsamhället och vår första samhällsnivå närmast medborgarna.

Vi intensifierar våra ansträngningar för att finna nya stigar och etablera nya strukturer i de tomrum som marknaden och det offentliga lämnar.

Hållbara bygder är ledstjärna för vår verksamhet. De lokala grupperna ska gå i täten för omställningen till ett hållbart samhälle.

Vi redovisar här vår vision, vår värdegrund, våra övergripande mål och vår verksamhetsidé. Den planerade verksamheten under året beskrivs översiktligt och kortfattat. Planen ska kompletteras med strategier och detaljerade handlingsplaner för genomförandet.

Vi ser fram emot ett intensivt år för Byarörelsen – och våra politiker – så att hela Sverige ska leva!

Åse Blombäck
ordförande

Staffan Nilsson
ordförande

Vision

Hela Sverige ska leva!

Värdegrund

Allt vårt arbete har sin utgångspunkt i lokal utveckling för hållbara bygder i ett hållbart samhälle. Med bygdens intressen i fokus är vi nyfikna, vidsynta, generösa och nyskapande. Vi tar del av andras erfarenheter och delar med oss av våra, såväl nationellt som internationellt. Demokrati, mångfald och jämställdhet präglar vårt arbetssätt.

Övergripande mål

Lokala utvecklingsgrupper ska stödjas för att nå största möjliga demokratiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga framgång.

Verksamhetsidé

Vi stödjer lokal utveckling, stimulerar samverkan, bildar opinion och påverkar politiken. All verksamhet präglas av vår värdegrund.

Prioriterade områden

Verksamheten redovisas under följande prioriterade områden: politikpåverkan, lokal demokrati, utbildning, lokal service och infrastruktur, lokal finansiering, omställning, mångfald, jämställdhet och internationellt samarbete.

Vi ska fästa särskild vikt vid att påverka politiken. Vårt arbete ska leda till hållbara bygder med starkt inflytande, god lokal ekonomi, väl fungerande service och infrastruktur, social gemenskap och effektiv användning av miljöresurser. Engagemang, samarbete, kompetensutveckling och opinionsbildning ska utveckla Byarörelsen och politiken. Nya strukturer ska byggas som stärker lokalsamhället.

Allt vårt arbete har sin utgångspunkt i lokal utveckling för hållbara bygder i ett hållbart samhälle.

Verksamhet

Politikpåverkan

Stora delar av landsbygden avfolkas – landet klyvs. Nu måste det vända! Det är särskilt angeläget att lyfta byarna i vårt norra inland.

Vi ska aktivt och systematiskt delta i samhällsdebatten fram mot valen för att förbättra politiken för landsbygden och lokal utveckling. Landsbygdsriksdagen i Gävleborgs län 16–18 maj är årets största och viktigaste arrangemang. Där ska vi ta fram ett landsbygdspolitiskt program. Vi ska intensifiera våra politiska kontakter på alla nivåer i samhället.

Lokal demokrati

Ett stärkt lokalt inflytande är en av de i grunden viktigaste drivkrafterna för byarörelsen – vår första samhällsnivå närmast medborgarna.

Vi ska uppmärksamma och stimulera lokala grupper som tar initiativ till att öka sitt inflytande och samspela med sin kommun och omgivningen i övrigt.

Jämställdhet

Vi har tagit viktiga steg mot att nå vårt ambitiösa mål att bli Sveriges mest jämställda organisation, men än har vi en bit kvar.

Vi ska skaffa oss en klar bild av hur långt vi nått genom insatserna så här långt. Vi ska fortsätta vår utbildning för jämställdhet på alla nivåer i vår organisation och fästa särskild uppmärksamhet vid de lokala grupperna.

Utbildning

Utbildning är en självklar och viktig del av varje organisations utveckling. För Hela Sverige ska leva med sin mångfald ställs särskilda krav.

Vi ska stärka identiteten och samhörigheten och vässa de lokala utvecklingsgrupperna i deras verksamhet. Hela vår organisation ska omfattas, förutom grupperna, länsbygderåden och inte minst kommunbygderåden. Vi ska förnygra och förnya rörelsen genom de ungas engagemang. Till vår hjälp har vi material och metoder som vi ska slå in till ett attraktivt utbildningspaket.

De studieförbund som är våra medlemmar ska spela en framträdande roll.

Vi ska stärka identiteten och samhörigheten och vässa de lokala utvecklingsgrupperna i deras verksamhet.

Lokal service och infrastruktur

Det är hög tid att gå från enstaka exempel på innovativa servicelösningar till nya landsomfattande strukturer.

Vi ska stärka de nätverk som finns och etablera nya för lanthandlare, servicepunkter, kontanthantering, bygdebolag, fiberföreningar och små skolor. Det ska ske i samarbete med många av våra medlemsorganisationer, däribland organisationer för samlingslokaler, våra partners PostNord och TeliaSonera och berörda myndigheter. Vi ska initiera god support för driften av olika funktioner, exempelvis en "helpdesk" för fiberföreningar.

Lokal finansiering

Eget kapital stärker förutsättningarna för lokal utveckling. Det ger kraft att handla och ökade möjligheter att dra till sig kapital utifrån.

Vi ska stimulera bildandet av bygdebolag, genomföra lokalekonomidagar, etablera regionala mikrofondar och samla kapital till den nationella mikrofonden. Vi ska försöka få till stånd ett omfattande program för lokal finansiering.

Omställning

Omställningen till ett hållbart samhälle vinner terräng och vi har en viktig roll i processen. De lokala utvecklingsgrupperna har förutsättningar för att stå tåten.

Vi ska koncentrera våra insatser på att lyfta fram och stimulera lokala utvecklingsgrupper som ställer om och att hålla kontakt med den internationella omställningsrörelsen. Vi ska samarbeta nära med andra aktörer för Omställning Sverige. Vi ska lägga särskild vikt vid förnyelsebar energi och sprida våra erfarenheter från lokala föregångare. Vi ska försöka få till stånd ett omfattande program för hållbara bygder.

Mångfald

Mångfald ger utveckling. Landsbygden erbjuder goda möjligheter till framgångsrik integration genom närheten mellan människorna i de små samhällena.

Vi ska fortsätta våra insatser för att visa den potential som finns i mångkulturella samhällen och stärka sambandet mellan stad och land. Det ska ske genom att lyfta fram goda exempel på hemsidan och i skrifter och genom träffar och medverkan i projekt.

Internationellt samarbete

Samverkan karaktäriserar Byarörelsen. De lokala grupperna är öppna för impulser, kontakter och samarbete med andra – även internationellt. Under 2014 har vi ordförandeskapet i de båda nätverken Hela Norden ska leva och European Rural Community Allians (ERCA).

Vi ska fortsätta samarbetet inom Hela Norden ska leva. Vi ska samarbeta inom hela Europa genom de båda nätverken ERCA och Partnership for Rural Europe (PREPARE). Vi ska föra vidare slutsatserna från den första europeiska landsbygdsriksdagen, European Rural Parliament, i Bryssel.

Våra medlemmar

De lokala utvecklingsgrupperna

De lokala grupperna har olika intresseinriktningar och kapacitet.

Vi ska stärka identiteten och kapaciteten genom utbildningsinsatser i samarbete med folkbildningen. Vi ska utnyttja de förutsättningar som nu finns för att skapa ett förstklassigt medlemsregister och en välfylld Bygdebank. Vi ska välkomna nya typer av grupper, som omställningsgrupper, bygdebolag och fiberföreningar.

Medlemsorganisationerna

Vi har en bred och stark medlemskara som kan växa ytterligare.

Vi ska vidareutveckla samarbetet genom gemensamma arbetsgrupper, aktioner, aktiviteter och projekt. Opinionsbildning för landsbygden och lokal utveckling samt påverkan på politiken ska vara en gemensam uppgift framöver valen. Vi ska fortsätta att attrahera fler organisationer som medlemmar.

Våra samarbetspartners

Vi har ett mycket brett kontaktnät även utanför medlemskretsen, som vi kan vårda och utvidga.

Vi ska fortsätta vårt mycket aktiva deltagande i partnerskap, övervakningskommittéer, utredningar, arbetsgrupper och projekt. Vi ska inleda samarbete med ytterligare en landsbygdspartner förutom PostNord och TeliaSonera. Vi siktar i första hand på Sveaskog.

Vår styrelse

Styrelsen tar aktiv del i vårt utvecklingsarbete.

Styrelsen ska fortsätta sitt starka engagemang, där ledamöternas specifika kompetens tas tillvara på ett effektivt sätt.

Vårt kansli

Kansliet finns i strategiskt placerade och ändamålsenliga lokaler och har förstärkts med en kommunikatör.

Kansliet ska slipa arbetsmetoder och rutiner för att bli ännu mer effektivt. Vi ska hissa Hela Sveriges flagga på Stortorget!

Opinionsbildning för landsbygden och lokal utveckling samt påverkan på politiken ska vara en gemensam uppgift framöver valen.

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva

Vi är en ideell förening som bildades 1989 i slutet av den stora kampanjen "Hela Sverige ska leva". Medlemmar är de lokala utvecklingsgrupperna samt 46 medlemsorganisationer.

I varje län finns länsbygderåd, bildade av de lokala grupperna. Länsbygderåden stöttar grupperna och ger råd på regional nivå.

Hela Sverige ska leva ger stöd och röst åt Byarörelsen på nationell nivå genom att sprida erfarenheter, stimulera samverkan, bilda opinion och påverka politiken för landsbygden.

För den löpande verksamheten svarar en styrelse med representanter för de lokala grupperna och medlemsorganisationerna.

Ett litet kansli i Stockholm håller i kontakter, administration och information.

Vill du veta mer om oss?

Läs senaste nyheterna inom vårt område på vår hemsida.
Läs vår landsbygdsblogg eller ladda ner våra skrifter.

På hemsidan finns också aktuell information om byarörelsen, organisationen och landsbygdsutveckling.

Adress: Stortorget 7, 111 29 Stockholm
Telefon: 08-24 13 50 • Fax: 08-24 28 05
info@helasverige.se • www.helasverige.se

facebook.com/helasverige

twitter.com/helasverige

youtube.com/helasverige